

Adroddiad i'r	Panel Gweithredol	
Dyddiad	19 Mehefin 2023	
Swyddog Arweiniol	Stewart Forshaw, Dirprwy Brif Swyddog Tân	
Swyddog Cyswllt	Anthony Jones, Pennaeth Cynllunio Corfforaethol, Perfformiad a Thrawsnewid	
Pwnc	Rheoli Risg Strategol	

PWRPAS YR ADRODDIAD

1. Crynhoi cynnwys cofrestr risg strategol Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru (yr Awdurdod) yn unol â'r Polisi Rheoli Risg Strategol.

CRYNODEB GWEITHREDOL

2. Mae cynlluniau adrannol a chofrestrau risg ar gyfer 2023-2024 wedi'u hadolygu gyda Phenaeithaid Adrannau, gan gynnwys risgiau sy'n gysylltiedig â chyflawni eu hamcanion ar ôl lliniaru.
3. Mae'r risgiau hyn wedi'u sgorio o 1-25, ac maent wedi'u categorio fel Uchel lawn, Uchel, Canolig ac Isel ac wedi'u rhoi mewn rhestr o 74 o risgiau adrannol.
4. Er mwyn coladu'r Gofrestr Risg Strategol, mae'r 74 o risgiau adrannol wedi'u grwpio i 8 thema yn Ffig 1 sy'n adlewyrchu'r sgôr adrannol er mwyn nodi'r risg gynyddol i'r sefydliad.
5. Y meysydd sy'n peri'r risg uchaf i'r sefydliad yw seiberymosodiadau, heriau ariannol, effaith newid yn yr hinsawdd, recriwtio a chadw digon o staff i gynnal ymateb effeithiol ac effeithlon ac unrhyw darfu ar y systemau TG a ddefnyddir gan bob adran.

Argymhellion

6. Dylai'r aelodau:
 - i) nodi'r risgiau strategol a nodwyd sy'n wynebu'r Awdurdod.

CEFNDIR

7. Mae Polisi Rheoli Risg Strategol mabwysiedig yr Awdurdod yn diffinio risg strategol fel "digwyddiad a fyddai, pe bai'n digwydd, yn effeithio ar y gwaith o gyflawni canlyniadau arfaethedig yr Awdurdod a/neu gyflawni ei swyddogaethau craidd".

8. Mae Cofrestr Risg Strategol yr Awdurdod yn rhestru risgiau hysbys a allai o bosibl atal yr Awdurdod rhag cyflawni ei ganlyniadau arfaethedig a/neu gyflawni ei swyddogaethau craidd. Priodolir sgorau risg i gofnodion cofrestrau a chânt eu hail-werthuso'n rheolaidd gan swyddogion i adlewyrchu'r cyflwr presennol ac effaith ragfynegedig y gwrthfesurau arfaethedig.
9. O dan y polisi hwn, mae'r Panel Gweithredol yn derbyn adroddiad cryno ar risgiau strategol o leiaf ddwywaith y flwyddyn. Rhwng yr adegau hynny, gall Cadeirydd a Dirprwy Gadeirydd yr Awdurdod weld manylion llawn y gofrestr gyda Swyddogion.
10. Mae'r Gofrestr Risgiau Strategol yn cofnodi lefelau risg presennol a lefelau risg yn y dyfodol, yn seiliedig ar dybiaeth y bydd gwrthfesurau a gynlluniwyd wedi cael yr effaith a ddymunir.
11. Mae lefelau risg yn seiliedig ar werthusiad o'r tebygolrwydd y gallai rhywbeth ddigwydd a'r canlyniadau pe bai'n digwydd. Darperir y disgrifiadau er gwybodaeth yn Atodiad A.

GWYBODAETH

12. Mae swyddogion yn parhau i adolygu a diweddarau'r gofrestr risg, gan ychwanegu, dileu ac ail-sgorio risgiau fel y bo'n briodol. Gwneir hyn o leiaf yn ystod pob diweddariad chwarterol i gynlluniau adrannol a chofrestrau risg.
13. Darperir crynodeb o'r cofnodion cofrestr presennol yn Atodiad 1.

GOBLYGIADAU

Amcanion Llesiant	Mae cynnal y gofrestr a gweithredu i reoli risg yn cynyddu'r tebygolrwydd y bydd amcanion llesiant yr Awdurdod yn cael eu cyflawni.
Cyllideb	Mae cynnal y gofrestr yn helpu i flaenoriaethu penderfyniadau o ran gwario a fyddai'n lleihau lefelau risg.
Cyfreithiol	Mae cynnal y gofrestr yn helpu i sicrhau bod yr Awdurdod yn cydymffurfio â'r gyfraith sy'n diffinio ei swyddogaethau a sut mae'n gweithredu.
Staffio	Ni nodwyd unrhyw oblygiadau penodol.
Cydraddoldeb/ Hawliau Dynol/y Gymraeg	Ni nodwyd unrhyw oblygiadau penodol.
Risgiau	Gallai rhyddhau'r gofrestr yn ddamweiniol roi'r Awdurdod mewn perygl o niwed.

Atodiad 1

Cofrestr Risg Strategol

1. Mae cyfanswm o 74 o risgiau wedi'u cynnwys mewn Cynlluniau Adrannol a chofrestrau risg ar gyfer 2023-24 sydd wedi'u rhannu yn 8 thema sy'n ffurfio'r sail ar gyfer nodi eu risg gyffredinol i'r sefydliad:

Risgiau o Gynlluniau Adrannol a chofrestrau risg ar gyfer 2023-2024 wedi'u grwpio'n Themâu Strategol

Cyf Strategol	Risg	Risg	Uchel iawn 20-25	Uchel 12-16	Canolig Uchel 8-10	Canolig Isel 4-6	Isel 1-3	Cyfanswm o gynlluniau adran
1	Ymosodiad Seiber		1	3				4
2	Ariannol			4	12	1		17
3	Hinsawdd			1				1
4	Cyfreithiol				5	2		7
5	Enw Da				5	1		6
6	Ymateb				1	6		7
7	Adnodd Staffio			4	13	7		24
8	Cadwyn Gyflenwi				2			2
9	Systemau TG			1	2	4		6
Cyfansymiau			1	13	39	21	0	74

2. Mae manylion y Risgiau Uchel ac Uchel iawn a'u gwrthfesurau fel a ganlyn:
 - i. Dim ond un risg gyffredinol sy'n sgorio fel Uchel iawn, ac mae hyn yn ymwneud â seiberddiogelwch. Gyda gwaith rhagweithiol yn parhau i leihau'r tebygolrwydd, gallai'r lefel leihau i Uchel pan fydd achrediad Cyber Essential wedi'i gyflawni.

Risg Uchel iawn	Gwrthfesurau
Ymosodiad seiber a thoriadau data yn ymwneud ar Wybodaeth, Cyfathrebu a Thechnoleg	<ul style="list-style-type: none"> • Monitro bygythiadau byd-eang yn barhaus ac adolygu amddiffynfeydd seiberddiogelwch. • Cynnydd tuag at gyflawni achrediad CE (Cyber Essential) a CE+ (Cyber Essentials Plus). • Ymdrechu i ddenu personél sydd â set sgiliau angenrheidiol i'n cefnogi i gydymffurfio ag arfer gorau. • Gwneud gwaith cynnal a chadw i atal, ac adolygu technolegau cydnerth. • Polisiâu mewn lle ar gyfer Gweithio Ystwyth, Diogelwch Systemau a Data.

- ii. Mae'r 13 Risg Uchel a nodwyd gan Adrannau mewn perthynas â chyflawni eu hamcanion wedi'u grwpio o fewn y 4 thema Risg Strategol isod ac maent yn debygol o aros yn Uchel, er gwaethaf y gwrthfesurau isod.

Risg Strategol	Gwrthfesurau
Effaith newid hinsawdd, gan gynnwys galw ar adnoddau a heriau amgylcheddol yn ymwneud ag ystadau a cherbydau.	<ul style="list-style-type: none"> • Strwythur llywodraethu ar waith i fonitro ac adrodd. • Strategaeth yr Amgylchedd a Chynaliadwyedd ar waith. • Datblygu ein staff a darparu cyfleusterau/cyfleoedd hyfforddi, i'w galluogi i ymateb yn ddiogel ac yn effeithiol i argyfyngau o ganlyniad i newid yn yr hinsawdd.
Heriau ariannol sy'n codi o gronfeydd annigonol i ddarparu gwasanaethau craidd neu i gynnal systemau sy'n hanfodol i risg. Mae hyn yn cynnwys risgiau sy'n gysylltiedig â newidiadau Pensiwn yn dilyn dyfarniadau diweddar ac effaith newidiadau ar ôl diddymu cyfraith yr UE.	<ul style="list-style-type: none"> • Mae'r gyllideb eisoes wedi'i dyrannu yn y rhaglen Gyfalaf gyda'r holl amrywiadau i'w cymeradwyo gan y SPOC. • Penodi arweinydd technegol Cymru Gyfan ar gyfer Pensiynau i gefnogi'r Uwch Swyddog Pensiynau â'r gwaith o brosesu'r newidiadau sy'n deillio o'r newid yn y ddeddfwriaeth pensiynau gyda phroses archwilio ar waith. • Parhau i gydweithio ar waith partneriaeth gydag Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru. • Parhau i drafod gyda Llywodraeth Cymru ac Awdurdodau Lleol, yn enwedig ynghylch cyllid grant. • Sicrhau bod Cynlluniau Parhad Busnes ar waith a'u hadolygu'n rheolaidd. • Monitro newidiadau i gyfraith cyflogaeth a allai effeithio ar bwysau cyllideb cynyddol ar ôl dirymu cyfraith yr UE.
Cynnal darpariaeth gwasanaeth ar draws Gogledd Cymru gyfan, gan ystyried yr heriau penodol o recriwtio a chadw mewn ardaloedd gwledig a chynnal sgiliau trwy ddarparu gweithgareddau hyfforddi a datblygu effeithiol.	<ul style="list-style-type: none"> • Datblygu a gweithredu safonau ymateb gwell, effeithiol ac effeithlon drwy'r Prosiect Adolygu Ymateb Brys. • Recriwtio'n rhagweithiol mewn gorsafoedd gwledig gydag ymdrechion parhaus i recriwtio'r staff cywir yn y lle cywir i ddarparu gwasanaeth ar yr adeg gywir. • Blaenoriaethu llwyth gwaith ac uwchsgilio /hyfforddi staff. • Mentora a hyfforddi staff lle bo hynny'n bosibl i wella cydnerthedd. • Gweithio i leihau pwyntiau llwyddiant unigol a seilos gwybodaeth gan gynnwys parhau i recriwtio i swyddi gwag. • Adolygu'r gwersi a ddysgwyd o'r gwaith cynllunio ar gyfer gweithredu diwydiannol yn 2022/23.

	<ul style="list-style-type: none"> • Sicrhau bod Cynlluniau Parhad Busnes ar waith a'u bod yn cael eu hadolygu'n rheolaidd gan gwmpasu colli staff ym mhob adran. • Adolygu'r ddarpariaeth o hyfforddiant a datblygiad gweithredol, gan gynhyrchu argymhellion ar gyfer gwella. • Monitro newidiadau i gyfraith cyflogaeth a allai effeithio ar bwysau cyllideb cynyddol ar ôl dirymu cyfraith yr UE.
<p>Tarfu ar neu golli systemau TG sydd wedi'u teilwra i adrannau a/neu'r gwasanaeth ehangach.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Gweithio i sicrhau bod contractau newydd gyda chyflenwyr addas er mwyn cynnal systemau a mudo i opsiynau amgen. • Sicrhau bod yr holl staff perthnasol wedi'u hyfforddi'n briodol ac yn ddigonol. • Sicrhau bod Cynlluniau Parhad Busnes ar waith a'u hadolygu'n rheolaidd.

Dadansoddiad risg

TEBYGOLRWYDD	5 Bron yn sicr	5	10	15	20	25
	4 Yn debygol	4	8	12	16	20
	3 Yn bosibl	3	6	9	12	15
	2 Annhebygol	2	4	6	8	10
	1 Annhebygol iawn	1	2	3	4	5
		1 Answyddol	2 Bychan	3 Cymedrol	4 Sylweddol	5 Uchel
CANLYNIAD						

Graddfa flaenoriaeth risg

Gwerth	Graddfa flaenoriaeth
20-25	Uchel iawn – risg yn annioddefol o uchel
12-16	Uchel – risg yn sylweddol
8-10	Canolig uchel – risg yn gymedrol
4-6	Canolig isel – risg yn oddefadwy
1-3	Isel